

FORSVARSAKADEMIETS FORSKNING- OG UDVIKLINGSVEJLEDNING - SUPPLEMENT TIL FAKULTETSSTRATEGIEN

1. Indledning

Forsvarsakademiets (FAK) kerneopgave er at uddanne officerer og befalingsmænd. FAK leverer undervisning, forskning og udvikling samt varetager rådgivningsopgaver – både i forhold til Forsvaret og til samfundet generelt.

Den Militære Akademiuddannelse (MAU), Den Militære Diplomuddannelse (MDU) og Master i Militære Studier (MMS) lægger sig op ad "Kvalifikationsramme for videregående uddannelser". MAU og MDU ligger på niveau seks, og MMS på niveau syv. Ifølge kvalifikationsrammen skal MAU og MDU være udviklingsbaseret, og MMS være forskningsbaseret. Derfor er Forsvarets arbejde med forskning og udvikling naturligt centreret på FAK, da det spiller en væsentlig rolle for vidensgrundlaget på MAU, MDU og MMS samt også kan være relevant for resten af FAK's uddannelses- og kursusportefølje. Dette ses fx i samarbejdet med SDU om Master i Intelligence og Cyber Studier på niveau syv. De overordnede temaer for FAK forskning og udvikling er defineret i Fakultetsstrategien og institutternes arbejdsprogrammer.

Denne vejledning beskriver hvad forskning og udvikling er, og hvordan arbejdet tilgås på FAK. Derved sikres, at kvaliteten er i orden samt at viden bliver spredt og resultaterne kan bringes i anvendelse i uddannelser og praksis samt samfundet generelt. Ligeledes beskriver vejledningen hvem der udfører forskning og udvikling på FAK, og hvilke forventninger der er hertil.

2. FAK værdier for forskning og udvikling

FAK har defineret et værdisæt, der er rammeskabende for arbejdet med forskning og udvikling på FAK. Værdierne er: *uafhængighed, relevans, faglighed og tilgængelighed*.

Uafhængighed:

FAK skal arbejde uafhængigt og videnskabeligt. Det er nødvendigt, fordi FAK leverer undervisning og rådgivning samt bidrager til det omgivende samfund med forskning- og udviklingsbaseret viden. Resultaterne af forskning og udvikling gør FAK i stand til at tage del i den faglige og offentlige debat på nationalt og internationalt plan. Her bidrager FAK med synspunkter, input og argumenter, der er forankret i videnskabelige og praksisnære resultater. Det er også tilfældet, når FAK leverer undervisning og rådgivning. Der skal være tillid til validiteten af FAK's ydelser, og der må ikke kunne sås tvivl om resultaterne og/eller konklusionerne. Derfor arbejdes der uafhængigt af interesser, og de produkter, FAK leverer, er videnskabeligt funderede. Der henvises til principperne i "Ethiske retningslinjer for Forsvarsakademiets faglige aktiviteter" (FAKBST 990-3 *under udarbejdelse*), som er gældende for samtlige forskning- og udviklingsprojekter på FAK.

Relevans:

FAK er en organisation, der uddanner, forsker og udvikler til Forsvaret. Den tætte relation til praksis er nødvendig for at kunne tilgodese de behov, værnene og uddannelserne har. Derfor skal FAK's forskning- og udviklingsarbejde være relevant og anvendelsesorienteret. Det er på denne måde, at FAK bedst løser de udfordringer, værnene og professionen har. Den

tætte tilknytning til praksis ses også i FAK's myndighedsbetjening. Dette arbejde kan betragtes som rekvirerede opgaver, hvor problemstillingerne er givet på forhånd, og hvor der kan være fastsat rammer for arbejdet. I denne type af myndighedsopgaver, der sker i tæt dialog med praksis, skal uafhængigheden, som beskrevet ovenfor, fortsat sikres.

Faglighed:

FAK's arbejde skal have en høj faglighed, så det kan gøre sig gældende på internationalt plan. Endvidere er en høj faglighed afgørende for, at FAK kan rådgive og undervise på mest kvalificeret vis. Mange interesser kan være i spil, når Forsvaret bliver sat på opgaver. Det er FAK's ansvar at levere det bedst mulige produkt i denne sammenhæng og dermed give værne og den militære profession den bedste støtte i forbindelse med løsning af opgaver og den fremtidige udvikling af organisationen og professionen. Der skal ikke herske tvivl om, at FAK leverer valid viden på internationalt niveau, at det giver værdi at inddrage FAK i samarbejder, og at det giver mening at tillægge FAK's forskning- og udviklingsresultater vægt i en international ramme.

Tilgængelighed:

FAK's arbejde skal være tilgængeligt, og resultaterne skal dokumenteres. Arbejdet skal nå ud til flest mulige relevante modtagere i Forsvaret, samfundet, andre myndigheder og forskningsmiljøer. Et bredt kendskab til FAK's arbejde skaber dynamik i forhold til samarbejder ind- og udadtil. Tilgængelighed øger sandsynligheden for, at FAK's forskning og udvikling er en del af internationale samarbejder, hvilket også medfører øget sandsynlighed for, at kvaliteten højnes. Via mangfoldiggørelse skabes mulighed for, at arbejdet kan bruges nationalt og internationalt, samt at det kan udsættes for kritisk gennemsyn, gennemskues og eftergøres – kritik bidrager til bedre produkter. Det er også afgørende, at det omgivende samfund er opmærksom på, hvad FAK bidrager med, og hvordan FAK gør en forskel for den militære profession samt tydeliggør, hvad offentlige midler bruges til, og den værdi, de skaber. Derfor sker en stor del af formidlingen gennem aktiv deltagelse i medier og den offentlige debat. Endvidere vil der fremadrettet være fokus på, at FAK også er repræsenteret på internationale platforme, hvor ideer og resultater kan deles med andre forskere. Her udgør NATO Science and Technology Organisation en vigtig platform for FoU, idet der her er muligt at forske og udvikle med allierede og internationale partnere - både civile og militære - der berører det militære område. Deling af data, i de tilfælde hvor det er hensigtsmæssigt, vil fremme gennemsigtigheden i FAK's forskning og udvikling og skabe nye muligheder for tværfaglige, tværinstitutionelle og eksterne samarbejder.

3. Forskning på FAK

Forskning er kendetegnet ved at skabe ny viden igennem undersøgelser af forskellige fænomener. Forskning tager altid udgangspunkt i en videnskabelig tilgang, der vedkender sig bestemte metodiske og teoretiske tilgange. Forskning har ofte et mål om at bidrage til diskussioner indenfor deres videnskabelige felt, hvorfor der findes nogle traditionelle publikationstyper til at kommunikere sine resultater til andre forskere, fx artikler i videnskabelige tidsskrifter. Kvalitetssikringen af forskning foregår i forbindelse med udgivelsen af disse publikationer, i form af fagfællebedømmelse (peer review). Dog kan der godt foregå løbende kvalitetssikring, fx via brug af referencegrupper i projekter, præsentationer af papers på konferencer mv.

FAK forskning hører under den multidisciplinære videnskabelige tradition *war studies*, der omhandler studier af militære forhold, krige og krigsførelse. Som mange praksisrettede forskningstraditioner er der ikke tale om en selvstændig videnskab med unikke teoretiske og metodiske tilgange, men i stedet en tradition, der benytter sig af forskellige videnskabelige tilgange afhængig af de forhold og fænomener, der undersøges. Derfor benytter FAK sig af mange forskellige videnskabelige tilgange: antropologi, sociologi, historie, psykologi, politologi, jura mv. FAK's forskning har derfor også ofte en tværvideenskabelig tilgang, hvor fænomener undersøges fra forskellige vinkler.

Forskningen på FAK er praksisnær, hvilket betyder at undersøgelserne ofte tager udgangspunkt i problemstillinger i praksis og empirien indhentes ved praksis. Dermed skal forskningen ikke kun bidrage med ny viden til det videnskabelige felt, men også med ny viden til den praksis der undersøges. Det betyder, at FAK forskning skal kunne formidles til praksis igennem undervisningen på FAK's uddannelser, mundtlige oplæg og analyser til relevante enheder.

Forskningsaktiviteter på FAK følger nationale og internationale retningslinjer og normer for god forskningspraksis, herunder "Den danske kodeks for integritet i forskning". Forskerne har frihed ift. valg af undersøgelsesdesign, fremgangsmåde og konklusioner, som det fremgår af *FAKBST 990-3 Etik i faglige aktiviteter*. Der skal således ikke herske tvivl om forskernes uafhængighed på trods af den praksisnærhed FAK efterstræber, også selvom der kan være tale om undersøgelser af aktuelle eller politiske emner.

Eksempler på FAK Forskningsprojekter

Et eksempel på et FAK forskningsprojekt er *Kreml i Krig*, der undersøgte Ruslands militærpolitiske dispositioner og konflikter fra Sovjetunionens opløsning og frem til nu. Projektet var et samarbejde mellem Institut for Strategi (IFS), Institut for Militærhistorie, -kultur og Krigsteori (IMK) og Forsvarets Sprogskole samt eksterne deltagere fra bl.a. Dansk Institut for Internationale Studier. Projektet havde en tværvideenskabelig tilgang, hvor analyserne benyttede sig af fx historiske, international politiske, militærfaglige og kultur- og områdestudie tilgange. Projektet mandede ud i en fagfællebedømt bog på forlaget DJØF og bogen benyttes bl.a. på FAK Master i Militære Studier samt af analytikere i Forsvaret og embedsværket.

Et andet forskningsprojekt der tjener som eksempel er projektet *Særlig Hjælp – Forsvarets støtte til politiet 1971-2018*. Projektet er et samarbejde mellem IMK og Juridisk Fakultet på Københavns Universitet efter en bevilling fra Danmarks Frie Forskningsfond. Projektet laver en historisk undersøgelse af, hvordan samarbejdet mellem Forsvaret og politiet har udviklet sig i perioden. Dertil undersøger projektet den juridiske kompleksitet vedrørende samarbejdet. Målet er at give indblik i et unikt samarbejde i nyere dansk historie samt kortlægge vigtige erfaringer til gavn for Forsvaret og politiet. Projektet undersøger en række klassificerede informationer og FAK samarbejder med Forsvarskommandoen om, hvordan forskerne kan tilgå og benytte disse informationer, uden at det har negative konsekvenser for Forsvaret.

4. Udvikling på FAK

Udviklingsarbejde er kendetegnet ved, at ikke-akademiske interessenter er med til at definere arbejdets formål, anvendelse, format og ønskede effekt. Eksempelvis kan Forsvaret anmode om, at bestemte produkter udarbejdes eller konkrete udfordringer undersøges og afhjælpes. Praksis har således indflydelse på, hvilke områder, der er fokus for ny udvikling og FAK's udviklingsarbejde vil ofte ske på baggrund af en stillet opgave eller som bidrag til et udviklingsprojekt i Forsvaret.

Selvom praksis kan være med til at formulere opgaven eller organiseringen af et udviklingsprojekt, er det vigtigt, at FAK's medarbejdere arbejder uafhængigt i forhold til hvordan et givent problem skal løses. Det er både i forhold til valg af teori og metode samt hvilke resultater og konklusioner der opnås, og udviklingsarbejde er ligesom forskning omfattet af principperne i *FAKBST 990-3 Etik i faglige aktiviteter*.

FAK sikrer kvaliteten i udviklingsarbejdet ved at opstille fem konkrete kvalitetskrav til et udviklingsprojekt:

- 1) Projektet har et klart mål om at forbedre og/eller forandre praksis.
- 2) Projektet har relevans for praksis og/eller uddannelse.
- 3) Projektet foregår i koordination eller samarbejde med praksis.
- 4) Projektet indeholder systematisk arbejde, det vil sige eksempelvis brug af relevante metoder, teorier, dataindsamling, begreber.
- 5) Projektet skal evalueres efter og eventuelt undervejs med inddragelse af personer fra praksis og den militære profession.

Udviklingsarbejde har ikke de samme publikationsformer som forskning, da projektet ofte definerer det forventede produkt fx en rapport, et koncept eller et policy-dokument. Det er dog vigtigt, at man løbende foretager den nødvendige kvalitetssikring af produktet både internt på FAK og eksternt i Forsvaret og samfundet.

Eksempler på FAK udviklingsprojekter

En af FAK's store opgaver i forbindelse med udviklingsarbejde til gavn for Forsvaret er arbejdet med doktrinudvikling. Doktrinudvikling foregår i tæt samarbejde og med inddragelse af praktikere og praksis, og det sker på et systematisk grundlag med evalueringsprocesser undervejs. Institut for Militære Operationer udvikler og bidrager til doktriner for især Hæren, og det værnssfælles område samt NATO, mens IFS har bidraget til doktrinudvikling i Specialoperationskommandoen og Institut for Militær Teknologi har udarbejdet en værnssfælles doktrin for cyberoperationer. Ofte er der i dette arbejde gjort brug af at inddrage forskere for at kommentere på og kvalitetssikre indhold og proces. I det hele taget er der ofte anledning til, at relevante forskere, såvel som praktikere, inddrages i hele eller dele af processen i et doktrinudviklingsprojekt.

Et andet udviklingsprojekt – i regi af Institut for Ledelse og Organisation – er den såkaldte ledelsesevaluering (LEVAL). Her er der tale om et fælles koncept for Forsvarsministeriets myndighedsområde, hvor der lægges vægt på udvikling af god ledelse. Dette koncept blev udviklet i 2014-2015, og det er en tilbagevendende begivenhed, der skal gennemføres i alle styrelser og myndigheder hvert andet år. Det er målet med konceptet, at der skal skabes

dialog om udviklingen af god ledelse. Endvidere kan den øverste ledelse i myndigheder og styrelser bruge ledelsesevalueringen som et værktøj til at se, om der er behov for særlige indsatser, fx inden for bestemte udviklingsområder, kompetenceudvikling eller i enkelte enheder.

5. Roller og forventninger

På FAK er der nogle overordnede roller og forventninger til forskellige medarbejdertyper i Fakultetet.

Militære og civilt ansatte med ph.d.-uddannelser forventes at udføre forskning herunder BFI-pointgivende publikationer.

For specifikke krav til civile videnskabelige medarbejder, herunder karriereprogression, se bilag 1 til *FAKBST 990-1 Stillingsstruktur for videnskabelige medarbejdere og akademiske lærere*.

Militære og civilt ansatte uden ph.d.-uddannelser forventes at deltage i udviklingsprojekter inden for deres ekspertiseområder med dertilhørende produkter.

Ovenstående er overordnede forventninger. De konkrete rammer for al forsknings- og udviklingsarbejde på FAK fastsættes af institutchefer og aftales mellem den enkelte medarbejder og dennes nærmeste chef. Herunder skal chef og medarbejder aftale, hvilke produkter der kommer ud af arbejdet, samt hvordan viden og resultater efterfølgende kan nyttiggøres i undervisnings-, rådgivning- og formidlingsøjemed.

Specifikke forventninger til forsknings- og udviklingsaktiviteter må vurderes på institutniveau ud fra en helhedsvurdering af den individuelle medarbejders øvrige opgaver, fx undervisning, formidling og administrative opgaver, og hvad der vurderes rimeligt, jf. meriteringsstrukturen. Afstemning sker i den årlige MUS eller tilsvarende ved brug af FoU-aftaler.

6. Krav til produkter og kvalitetssikring

Forskning skal altid munde ud i et fagfællebedømt produkt af en eller anden form, så arbejdet herigennem både kvalitetssikres, dokumenteres og kan anvendes på akkrediterede uddannelser.

Dette kan også gælde udvikling. For udvikling skal form og indhold altid afstemmes i forhold til, hvad der passer til projektet, og der skal undervejs sikres den nødvendige kvalitetssikring som er normalt for produktet, fx skal doktriner i høring ved praksis.

For forskning er det essentielt for FAK's legitimitet, at videnskabelige publikationer bliver udgivet i BFI-pointgivende tidsskrifter og forlag.

Løbende kvalitetssikring af FAK forskning og udvikling sker også igennem høring af ansøgninger i FAK Forskning- og udviklingsråd, sparring med FAK Forskningsstøtte, deltagelse i FAK forskningsseminarer, brug af referencegrupper mv.

7. Formidling, rådgivning og vidensdeling

På FAK er det vigtigt, at den viden, forskning og udvikling producerer, implementeres i uddannelserne og formidles til Forsvaret, samfundet og internationale partnere. Det er derfor et mål for FAK, at forskning og udvikling bliver formidlet og danner baggrund for undervisning og rådgivning.

Derfor skal der altid laves planer for, hvordan forskning og udvikling kan formidles, hvordan det kan bruges i undervisningen og hvem i praksis, der kan benytte den nye viden. Dette skal være en fast del af alle vidensprojekters igangsættelse, opfølgning og afslutning.

Formidling kan være i undervisningen, analyser til praksis, blogposts, medieoptrædener, mundtlige oplæg på seminarer og konferencer mm.

Rådgivning kan være deltagelse i ekspertgrupper i Forsvaret og ministerier, myndighedsbetjening og ledelsesstøtte, høring af nationale strategier, policyudarbejdelse mm.

8. Kobling mellem forskning og udvikling og interne samarbejder

Der kan være lighedspunkter mellem forskning og udvikling, og de kan understøtte hinanden i det udvikling ofte trækker på nye forskningsresultater og omvendt vil forskning kunne hente inspiration til undersøgelser fra arbejdet i udviklingsprojekter eller kontakten med praksis. Selvom forskning og udvikling har forskellige kendetegn for projektorganisering, kvalitetskrav og dokumentation, er det derfor vigtigt at skabe synergi imellem de to, når det er muligt, og enkelte projekter kan godt indeholde elementer af både forskning og udvikling.

På grund af koblingen mellem forskning og udvikling, er det også vigtigt, at forventningerne til medarbejderkategorier ovenfor ikke udelukker samarbejde i projekter. Derfor er der på FAK et fokus på at fremme samarbejdet mellem militære og civile medarbejdere i forsknings- og udviklingsprojekter. Det sker i erkendelsen af, at de to grupper ofte har forskellige men gensidigt supplerende styrker. Hvor de civile medarbejdere kan have stort kendskab til og erfaring med eksempelvis "research design" og forskningsmetode, har de militære medarbejdere ofte en omfattende militær viden oparbejdet gennem eksempelvis uddannelse, karriere og operativ erfaring. At koble disse faggrupper styrker arbejdet, giver fornyet og tværfaglig indsigt og kan danne grundlag for udførelse af solide, kvalificerede og praksisnære forskning- og udviklingsprojekter. Denne kobling skal bl.a. understøttes af institutcheferne, fx via deltagelse i forskningsseminarer og i rammen af FAK Vidensnetværk.

Bilag 1 Registrering af Forskning og udvikling og BFI

1. Registrering af forskning og udvikling

Forskning og udvikling på FAK registreres i Forsvarets Forskningsdatabase (PURE), hvor alle fastansatte medarbejdere i institutterne automatisk bliver oprettet med en profil, når de tilgår FAK.

Medarbejderne udfylder og vedligeholder herefter selv deres profiler, så deres faglige profil er tydeliggjort. I forbindelse med forsknings- og udviklingsarbejde skal der registreres publikationer, aktiviteter og projekter, til brug for ledelsesrapportering, opfølgning på arbejdsprogrammer, BFI-rapporter, MUS mm.

Biblioteket er ansvarlig enhed for driften af PURE og vil være den støttende enhed for medarbejderne i institutterne.

2. Bibliometrisk forskningsindikator

Den Bibliometriske Forskningsindikator (BFI) er en kvantitativ metode til at opgøre og måle videnskabelig publiceringsaktivitet. Den er også kvalitativ, idet den inddeler videnskabelige tidsskrift- og monografiserie i kvalitetskategorier.

FAK følger den nationale BFI ved Uddannelses- og Forskningsministeriets med de dertilhørende autoritetslister¹, der indeholder de tidsskrifter, bogserier, konferenceserier og forlag, som er pointgivende. På FAK kan militærfaglige tidsskrifter, der lever op til kravene for fagfællebedømmelse, også være pointgivende.

Autoritetslisterne administreres på baggrund af indstillinger fra 67 faggrupper bestående af forskere udpeget af interesseorganisationen Danske Universiteter.

Ifølge autoritetslisterne opdeles publikationerne i tre niveauer (1-3), hvor niveau 2 og 3 er de mest elitære. Optagelsen af et tidsskrift eller lignende på en autoritetsliste betragtes som kvalitetssikring af tidsskriftets procedurer og faglige niveau.

For at en publikation kan udløse point på FAK, skal den være registreret i FAK's forskningsdatabase (PURE). Endvidere skal publikationen være opbygget efter de gængse krav om videnskabelig kvalitet, metode og redelighed samt være fagfællebedømt. Biblioteket er ansvarligt for udarbejdelsen af BFI-rapporter på FAK.

---

¹ (<http://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/den-bibliometriske-forskningsindikator>)